

PRIGOVOR NA POSTUPAK RECENZIRANJA PRIJAVA NA NATJEČAJ "Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" (DOK-2025-02), znanstveno područje "Prirodne znanosti"

prof. dr. sc. Branimir K. Hackenberger, trajni izbor

Odjel za biologiju Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Cara Hadrijana 8A, Osijek

Datum: 04.08.2025.

Predmet: Prigovor na postupak recenziranja s obzirom na nepravilnosti u postupku recenziranja

Poštovani,

Ovim putem ulažem prigovor na postupak recenziranja našeg zahtjeva za zapošljavanje doktoranda zbog sustavnih nepravilnosti koje ozbiljno dovode u pitanje integritet cijelog procesa evaluacije. Detaljna i temeljita analiza recenzentskih izvješća otkriva toliko nedosljednosti i kontradikcija da je nemoguće smatrati ovaj postupak valjanim.

Tri recenzenta našeg prijedloga su pokazala **temeljno različite pristupe** koji prije svega ukazuju na **odsutnost standardiziranih kriterija evaluacije**. Prvi recenzent je napisao šest stranica detaljne analize koristeći akademski pristup s referencama na konkretne dijelove prijave, ali paradoksalno penalizira naš prijedlog za elemente koji u natječaju **nisu bili traženi**. Drugi recenzent pokazuje površan pristup s minimalnim obrazloženjima, dajući ocjene od 3 do 5 bez jasne argumentacije, često koristeći *copy-paste* dijelove iz same prijave umjesto vlastitih analiza. Treći recenzent demonstrira potpuno kontradiktoran pristup, dajući maksimalne ocjene ali zaključujući kako projekt ne treba asistenta, uz minimalistička obrazloženja iz kojih je vrlo zorno kako taj recenzent **ne razumije dinamiku projekta**.

Znanstveni dokazi potpune nefunkcionalnosti sustava

Provedena je sveobuhvatna statistička analiza cijelog sustava ocjenjivanja za natječaj DOK-2025-02 u **području prirodnih znanosti** (detaljni rezultati u priloženom dokumentu Prilog_prigovoru.pdf), koja nedvojbeno dokazuje kako je ovaj sustav fundamentalno nefunkcionalan. Ključni nalazi koji se izravno odnose na naš slučaj su (1) **katastrofalna dekompozicija varijance**, (2) **negativne pouzdanosti**, (3) **kaotičnost načina ocjenjivanja**, (4) **sustav vrednovanja nerazlučiv od nasumičnog ocjenjivanja**, (5) **ekstremni ceiling učinak**, (6) **mikroskopska diskriminativnost** i (7) **kolaps standarda unutar rangiranih projekata**.

1. Katastrofalna dekompozicija varijance. Samo 6.4% varijance u ocjenama može se pripisati stvarnim razlikama između projekata. To znači da 93.6% ocjena nema nikakve veze s kvalitetom projekata, već je rezultat subjektivnosti recenzenata (44.2%) i nasumičnih čimbenika (49.3%). Ovaj podatak sam po sebi diskvalificira cijeli sustav.

2. Negativne pouzdanosti koje su gore od bacanja kocke. 30% projekata, uključujući potencijalno i naš, ima negativne ICC vrijednosti, što znači da se recenzenti slažu **MANJE** nego što

bi se očekivalo od potpuno nasumičnog ocjenjivanja. Prosječni ICC(1) = 0.110 je daleko ispod minimalnog praga od 0.40 koji se smatra potrebnim za bilo kakvu ozbiljnu evaluaciju.

3. Kaos stilova ocjenjivanja. Analiza je identificirala 22 različita stila ocjenjivanja među recenzentima, što objašnjava drastične razlike u našim ocjenama. To je kao da svaki recenzent koristio vlastitu definiciju metra što bi sve usporedbe učinilo besmislenima.

4. Sustav nerazlučiv od nasumičnog ocjenjivanja. Najšokantniji nalaz je da se ovaj sustav evaluacije statistički ne razlikuje od nasumičnog dodjeljivanja ocjena ($p = 0.451$). Samo 6% simulacija nasumičnog ocjenjivanja proizvelo je lošije rezultate od stvarnog sustava!

Kvantitativna analiza nekonzistentnosti u našem slučaju savršeno ilustrira ove sistemske probleme. Za isti kriterij "Trenutačni kapaciteti i potrebe", prva dva recenzenta daju ocjenu 4 zaključujući kako postoji opravdana potreba za novim asistentom, dok treći recenzent daje ocjenu 3 tvrdeći kako bi se navedeni posao mogao ostvariti i bez zapošljavanja. Isti podaci dovode do dijametralno suprotnih zaključaka, što jasno i opetovano ukazuje na nedostatak jedinstvenih kriterija ocjenjivanja.

5. Ekstremni ceiling učinak. 94% svih K3 ocjena je 4 ili 5, što efektivno svodi skalu na binarni izbor. Dodatno, 45.3% recenzija daje sve maksimalne ocjene, što ukazuje na masovni "*copy-paste*" pristup ocjenjivanju. Čak 60% recenzija daje identične ocjene za sve tri K3 komponente, pokazujući da većina recenzenata ne razlikuje različite aspekte kvalitete.

6. Mikroskopska diskriminativnost. Koeficijent varijacije među projektima je samo 0.075 (7.5%), što znači kako sustav ne može smisleno razlikovati projekte. To je kao da pokušavate rangirati visinu ljudi instrumentom koji sve mjeri ali samo između 174 i 176 cm.

7. Kolaps standarda s rangom projekata. Analiza pokazuje dramatičan pad slaganja recenzenata ($\rho = -0.785$) prema niže rangiranim projektima.

Sva tri recenzenta penaliziraju naš prijedlog zbog istog razloga koji **NIJE** dio natječajnih zahtjeva tj. nepostojanja financijskog plana nakon 24 mjeseca projekta FUNECOsoil. Prvi recenzent navodi kako u dokumentaciji nije jasno definirano na koji će se način osigurati financiranje, drugi ističe kako ostaju upitne zadnje četiri godine financiranja, dok treći napominje da će financijska sredstva biti dostupna otprilike do prve trećine planiranog zapošljavanja. Ovaj izmišljeni kriterij prelazi standardne okvire natječaja, ignorira institucionalnu obvezu prema zaposleniku i pokazuje nerazumijevanje hrvatskog radnog zakonodavstva.

Posebno je zabrinjavajuće što dostupna dokumentacija jasno pokazuje kako je projekt IP-2022-10-3233 odobren s ukupnim iznosom od 158.851,15 EUR, s trajanjem od 18.12.2023. do 17.12.2027. godine, što je jasno navedeno u Obrascu A koji su recenzenti trebali pažljivo proučiti. Dodatno, priložena je i formalna potvrda voditelja projekta o suglasnosti s prijavom te potpisana i ovjerene potvrda institucije o potpunoj podršci projektu. Unatoč ovim jasnim dokazima o institucionalnoj podršci i obvezi, recenzenti su proizvoljno nametnuli kriterij koji prelazi okvire natječaja.

Kontradiktorne ocjene istih elemenata dodatno ilustriraju problem. Deset suradnika na projektu prva dva recenzenta vide kao dokaz kako će bez navedenog zapošljavanja biti otežana provedba, dok treći recenzent zaključuje kako bi se posao mogao ostvariti bez zapošljavanja asistenta. Nadalje, recenzent pogrešno interpretira postojanje dva asistenta, zanemarujući ključnu činjenicu kako oni

nisu zaposleni na predmetnom projektu za koji se traži doktorand, već na potpuno drugim projektima koji tematski i financijski nemaju nikakve veze s ovim projektom. Ti asistenti stoga ne mogu niti vremenski niti sadržajno pridonijeti izvođenju poslova koji su planirani isključivo za doktoranda na ovom projektu. Njihovo postojanje na drugim, nepovezanim projektima ne može se smatrati relevantnim za procjenu potrebe za doktorandom na ovom specifičnom projektu. Više od dvadeset mentoriranih diplomskih radova prvi recenzent ocjenjuje kao dokaz izvrsnih organizacijskih sposobnosti, drugi kao vrlo dobar potencijal, dok treći daje manju ocjenu zbog nedostatka doktorskih mentorstva. **Kako može isti životopis proizvesti toliko različite evaluacije?**

Recenzenti potpuno ignoriraju stratešku važnost projekta kao jedinog u Hrvatskoj koji bi educirao eksperte za dvije skupine beskratješnjaka, čime bi se popunila nacionalna praznina u ekspertizi. Obrazac B jasno definira plan razvoja karijere kroz 72 mjeseca s detaljnim aktivnostima, rezultatima i vremenskim okvirom. Ignorira se i dugogodišnja tradicija i izvrsnost Zavoda za kvantitativnu ekologiju te činjenica da je mentorica prof. dr. sc. Davorka Hackenberger Kutuzović renomirana znanstvenica s više od 45 znanstvenih radova u području te aktivna u međunarodnim mrežama NETSOB-FAO i SOILBON.

Dokazi o površnosti recenziranja vidljivi su u *copy-paste* greškama, identičnim formulacijama u različitim recenzijama, doslovnom prepisivanju iz prijavnog obrasca i korištenju generičkih fraza bez konkretne analize. Posebno je indikativna nelogičnost trećeg recenzenta koji daje 15 od 15 bodova za plan karijere, ali zaključuje da asistent nije potreban. Ako plan nije dobar, zašto maksimalni bodovi? Ako je plan odličan, zašto negativan zaključak?

Problemi sustava koji zahtijevaju hitnu akciju

Znanstvena analiza pokazuje kako ovaj sustav evaluacije krši sve osnovne principe objektivnog mjerenja:

- **Valjanost**, jer ocjene ne mjere kvalitetu projekata već nasumične čimbenike.
- **Pouzdanost**, jer su ICC vrijednosti ispod svih prihvatljivih standarda.
- **Objektivnost**, jer 93.6% varijance nema veze s projektima.
- **Diskriminativnost**, jer $CV = 0.075$ ukazuje jasno kako sustav ne razlikuje projekte.
- **Pravednost**, jer rezultat validacije dokazano ovisi o sreći dodijeljenih recenzenata.

Stoga ovakav sustav predstavlja znanstvenu sramotu najvišeg reda. Analiza je pokazala kako identitet recenzenta bolje objašnjava ocjene nego kvaliteta projekta. To, sve skupa, nije evaluacija već samo loša simulacija evaluacije.

Na temelju gore navedenih dokaza i priložene znanstvene analize, zahtijevam:

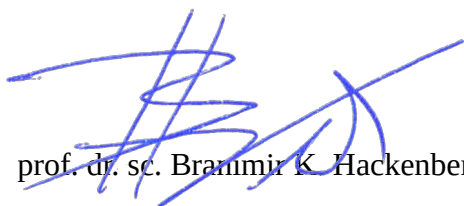
1. **Iako bi sukladno etičkim principima zapravo trebalo poništiti ovaj krug recenziranja** jer su rezultati nevaljani zbog sustavnih grešaka i jer postupak nije osigurao jednakopravni tretman svim podnositeljima zahtjeva za doktorandima, **inzistiram da se pronade način i osigura financiranje doktoranata svim prijedlozima koji su dokazano neopravdano odbačeni.**

2. **Javnu objavu imena i afilijacije svih recenzenata**, kriterija po kojima su odabrani te zapisnike sastanaka komisije. (Kao što se to radi pri ozbiljnim natjecajima HORIZON 2020, Swiss National Science Foundation, itd.)
3. **Buduća recenziranja s jasno definiranim, mjerljivim kriterijima**, međunarodnim recenzentima, slijepim recenziranjem bez podataka o instituciji i kontrolom kvalitete ocjena.
4. **Sustavne promjene** koje uključuju obuku recenzenata prije evaluacije, standardizirani obrazac s bodovnim pragovima i žalbeni postupak s neovisnim prosudbenim tijelom.

Ovaj postupak recenziranja predstavlja ozbiljnu povredu principa akademske čestitosti i ravnopravnog natjecanja. **Sustav koji omogućava ovakve diskrepancije, koji ignorira vlastite kriterije i penalizira elemente koji nisu traženi, ne može biti temelj raspodjele javnih sredstava i akademskih pozicija.**

Ako se ovakav pristup tolerira, to će dodatno obeshrabriti kvalitetne prijavitelje, favorizirati one s vezama, uništiti povjerenje u sustav i dovesti do odljeva mozgova. Inzistiram na hitnoj reakciji i potpunoj transparentnosti u rješavanju ovih problema. Zadržavam pravo pokretanja upravnog spora i obraćanja medijima ako se ove nepravilnosti ne adresiraju.

S poštovanjem,

prof. dr. sc. Branimir K. Hackenberger

U privitku:

1. Tablični prikaz ključnih nepravilnosti (u nastavku)
2. Analiza_sustava_evaluacije_DOK_2025_02.pdf (priloženo)
3. Analiza_sustava_evaluacije_DOK_2025_02_Sazetak.pdf (priloženo)
4. Analiza_sustava_evaluacije_DOK_2025_02_Pojednostavljeno.pdf (priloženo)
5. Poveznica na web verziju skraćenog priloga je u svim dokumentima: <https://branimir-k-hackenberger.github.io/> (poveznica)

TABLIČNI PRIKAZ KLJUČNIH NEPRAVILNOSTI

Tablica 1: Usporedba ocjena po recenzentima

Kriterij	Recenzent 1	Recenzent 2	Recenzent 3	Raspon
Trenutačni kapaciteti i potrebe	4	4	3	1
Potencijal Organizacije	4	5	4	1
Podrška Organizacije	4	3	3	1
Dosadašnja postignuća mentora	4	4	4	0
Uspješnost vođenja	5	4	4	1
Obrazloženje aktivnosti	5	4	4	1
Znanstveno-istraživački rad	4	3	5	2
Aktivnosti doktorskog studija	4	5	5	1
Definiranje rezultata	4	4	5	1
UKUPNO	38	36	37	2

Tablica 2: Kontradiktorne interpretacije istih podataka

Element	Podatak	Interpretacija R1/R2	Interpretacija R3
Broj suradnika	10	Potreban asistent	Nije potreban asistent
Postojeći asistenti koji su na drugim projektima ograničena trajanja	2	Nedovoljno (privremeni)	Dovoljno
Mentorstva	20+ diplomskih	Izvršne kompetencije	Nedostatak (0 doktorskih)
Trajanje financiranja	24 mjeseca	Problem	Problem
Plan karijere	72 mjeseca	Dobro razrađen	Odličan (ali nepotreban?)

Tablica 3: Elementi izvan okvira natječaja

Kritika svih recenzenata	Status u natječaju	Komentar
Financiranje nakon 24 mj	NIJE TRAŽENO	Izmišljen kriterij
Plan do 72. mjeseca	NIJE TRAŽENO	Prelazi okvire
Izvori nakon projekta	NIJE TRAŽENO	Institucionalna obveza

Tablica 4: Dokumentacija koja pobija kritike recenzenata

Dokument	Sadržaj	Ignoriran od recenzenata
Potvrda voditelja projekta	Suglasnost i pokriće troškova	DA
Izjava institucije	Potpuna podrška Odjela	DA
Obrazac A	Detaljan plan, 158.851,15 EUR	DA
Obrazac B	72 mjeseca plana karijere	DJELOMIČNO
Obrazac C	Izjava mentora o obvezama	DA